

Міністерство культури та інформаційної політики України
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука
Факультет дизайну
Кафедра теоретичних дисциплін і професійної освіти

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Психологія творчості у закладах вищої спеціалізованої освіти

Галузь знань	<i>01 Освіта / Педагогіка</i>
Спеціальність / спеціалізація	<i>015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)</i>
Освітня програма	<i>Професійна освіта (теорія і методика професійної освіти)</i>
Рівень вищої освіти	<i>третій (освітньо-науковий)</i>

Київ – 2021

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація / освітньо-наукова програма	Професійна освіта (теорія і методика професійної освіти)
Компонент освітньо-наукової програми	Дисципліна вибіркова
Курс/Семестр	I курс, 2 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна к-сть годин	4 кредити, 120 год.
Вид занять	Лекції – 12, практичні заняття – 12, самостійна робота – 96
Мова викладання	Українська
Форми поточного та підсумкового контролю	Модульний, поточний, залік , самоконтроль
Викладач	Пасько Оксана Миколаївна, к.п.н., доцент кафедри ТДіПО, e-mail: byslenkoo@ukr.net; 0973891600 (viber)
Консультації	За видом – очні та on-line, за формою – індивідуальні та групові, за часом – відповідно до графіку чи усною домовленістю з ініціативи магістрантів у разі виникнення потреби.
Анотація дисципліни	Предметом вивчення дисципліни «Психологія творчості у закладах вищої спеціалізованої освіти» є творчий потенціал сутнісних сил єства («множинного інтелекту» за Х. Гарднером) студентів закладів вищої мистецької освіти. Модулі дисципліни «Психологія творчості у закладах вищої спеціалізованої освіти»: Модуль 1. Множинний інтелект і творчість. Модуль 2. Практичний інтелект і творчість. Модуль 3. Емоційний інтелект і творчість.
Передреквізити	Передреквізити: Психологія вищої школи.
Постреквізити	Постреквізити: Психологія проектної творчості у закладах

	вищої спеціалізованої освіти.				
Мета викладання дисципліни	Осмислювати і засвоювати емпіричні знання фактів та уявлення у майбутніх інноваторів-дослідників; розвивати їхні когнітивні уміння інтуїтивного і творчого мислення; забезпечувати комунікаційну взаємодію: узгодження творчих дій, співтворчість здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої спеціалізованої освіти; їхню здатність самостійно та відповідально застосовувати професійну компетентність у закладах наукової, мистецької, спортивної і військової освіти.				
Очікувані результати навчання	<p>ОПРН-1 – здатність майбутніх інноваторів-дослідників осмислювати і засвоювати емпіричні знання фактів та уявлення.</p> <p>ОПРН-2 – здатність до виявлення інтуїції, творчої уяви, оволодіння прийомами уявлень.</p> <p>ОПРН-3 – здатність до творчої взаємодії, співтворчості з учасниками освітнього процесу.</p> <p>ОПРН-4 – здатність самостійно та відповідально виявляти компетентність з психології творчості у закладах вищої спеціалізованої освіти.</p> <p>ПРН-14: застосовувати різні форми, методи і засоби аналізу діяльності викладачів, учителів, закладів освіти; використовувати індивідуальні і групові прийоми прийняття конструктивних рішень щодо організації та управління колективною творчою діяльністю, враховуючи вітчизняний і зарубіжний досвід.</p>				
Набуті компетентності	<p>ЗК-7: здатність генерувати нові ідеї (креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних задач, у тому числі у міждисциплінарних галузях.</p> <p>ФК-2: здатність до організації роботи дослідницької групи (команди) в галузі професійної освіти.</p> <p>АК-3: здатність використовувати результати інноваційної діяльності у професійної діяльності.</p>				
Структура навчальної дисципліни	Теми першого і другого модулів	Кількість годин			
		усього	усього		
			лек	пр	сп
	<i>Модуль 1. Множинний інтелект і творчість.</i>				
	1.1. Дев'ять видів інтелекту за Х. Гарднером.	12	1	3	8
	1.2. Здібності і обдарованість як відображення творчого потенціалу особистості.	9	1		8
	1.3. Етапи творчого процесу.	9	1		8
1.4. Несвідоме і творчість. Інтуїція.	10	1	1	8	
<i>Модуль 2. Практичний інтелект і творчість</i>					

	2.1. Сутність практичного інтелекту Р. Стернберга.	9	1		8
	2.2. Види лідерства як виявлення практичного інтелекту.	10	1	1	8
	2.3. Місце практичних здібностей у структурі творчого потенціалу.	12	1	3	8
	2.4. Уточнення сутності понять «обдарованість», «таланти», «геніальність».	9	1		8
	<i>Модуль 3. Емоційний інтелект і творчість.</i>				
	3.1. Природа емоційного інтелекту.	11	1	4	8
	3.2. Емоційна грамотність.	9	1		8
	3.3. Інтелектуальні емоції в процесі творчості	9	1		8
	3.4. Значення творчості для збереження позитивних емоцій в умовах світової пандемії.	11	1		8
	Усього:	120	12	12	96
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Змістовий модуль 1. Множинний інтелект і творчість.</i> Дев'ять видів інтелекту за Х. Гарднером. Здібності і обдарованість як відображення творчого потенціалу особистості. Особливості психології творчої діяльності. Етапи творчого процесу. Несвідоме і творчість. Інтуїція.</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Практичний інтелект і творчість.</i> Сутність практичного інтелекту Р. Стернберга. Види лідерства як виявлення практичного інтелекту. Місце здібностей у структурі творчого потенціалу учнівської молоді. Уточнення сутності понять «обдарованість», «таланти», «геніальність». Нові концепції взаємодії інтелекту і творчості.</p> <p><i>Змістовий модуль 3. Емоційний інтелект і творчість.</i> Природа емоційного інтелекту. Емоційна грамотність. Інтелектуальні емоції в процесі творчості: інтерес, впевненість/невпевненість, емоція здогадки та здивування. Значення творчості для збереження позитивних емоцій в умовах світової пандемії. Самодіагностика емоційних станів засобами монотипії і «кольорового тесту» Люшера.</p>				
Контроль і оцінювання результатів навчання					
Аудиторна робота	<p><i>Навчальна робота за виконання практичних робіт оцінюється від 0 до 2 балів, зокрема:</i> 2 б. – робота виконана в повному обсязі, відповідно до свого варіанту. Виконані пункти завдань не мають помилок. Відповіді на контрольні запитання можуть мати неточності, які не впливають на якість виконання роботи. При опитуванні студент показав високий рівень навчальних досягнень.</p>				

	<p>1 б. – робота виконана в повному обсязі, відповідно до свого варіанту. Виконані завдання не мають суттєвих помилок. Висновки та відповіді на контрольні питання можуть мати неточності, які суттєво не впливають на якість виконання роботи. При опитуванні аспірант показав достатній рівень знань.</p> <p>0 б. – робота виконана не в повному обсязі, відповідно до свого варіанту. Виконані завдання мають грубі помилки. При опитуванні аспірант показав недостатній рівень навчальних досягнень.</p> <p>Оцінка, яка виставляється за лабораторні і практичні роботи, складається з таких елементів: усне опитування аспірантів з теоретичного матеріалу, використаного в роботі, якості оформлення звіту роботи; вміння студента обґрунтувати способи виконання завдань; своєчасну здачу звіту за роботу.</p>
Самостійна робота студентів	<p><i>Самостійна робота за темою оцінюється від 0 до 8 балів, зокрема:</i></p> <p>7-8 б. – вчасно виконані завдання самостійної роботи аспірантів (згідно вимог) та презентовані під час аудиторних занять. Результати досліджень презентовані у формі тестових завдань та супроводжуються візуалізацією (якісними та доречними прикладами), доповнені аргументованими висновками.</p> <p>5-6 б. – вчасно виконані завдання самостійної роботи. Результати досліджень презентовані у формі тестових питань та супроводжуються візуалізацією, але містять неточності окремі недоліки, висновки відсутні.</p>
Модульний контроль	<p>Відповіді на тестові контрольні запитання. МКР – оцінюється від 0 до 22 балів. Кількість балів залежить від кількості правильних відповідей.</p>
Підсумковий контроль	<p>Складається із суми балів, отриманих за виконання практичних робіт, модульної контрольної роботи, балів, отриманих за самостійну роботу. Кількість балів, отриманих під час екзамену залежить від кількості правильних відповідей на тестові питання.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p><i>Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і оцінювання результатів навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука.</i></p> <p><i>Політика виставлення оцінок:</i> кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не виконання студентом усіх передбачених навчальним планом видів занять (лабораторних робіт, курсової роботи) до екзамену</p>

він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані.

Відвідування є обов'язковим (за винятком випадків, коли існує поважна причина, наприклад, хвороба чи дозвіл працівників деканату). Якщо студент не може бути присутнім на заняттях, він все одно несе відповідальність за виконання завдань, що проводились в комп'ютерному класі.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущеного заняття з лекційного курсу здійснюється шляхом підготовки і захисту реферату за відповідною темою у вигляді презентації. Захист реферату відбувається відповідно до графіку консультацій викладача, з яким можна ознайомитись на кафедрі. Відпрацювання пропущеного лабораторного заняття здійснюється шляхом самостійного виконання завдання і його захисту відповідно до графіку консультацій викладача.

Політика академічної поведінки та доброчесності: конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Всі індивідуальні завдання та курсову роботу студент має виконати самостійно із використанням рекомендованої літератури й отриманих знань та навичок. Цитування в письмових роботах допускається тільки із відповідним посиланням на авторський текст. Недопустимі підказки і списування у ході захисту лабораторних робіт, на контрольних роботах, на іспиті.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами. Повага один до одного дає можливість ефективніше досягати поставлених командних результатів. При виконанні лабораторних робіт студент може користуватися ноутбуками. Проте під час лекційних занять та обговорення завдань лабораторних робіт не слід використовувати ноутбуки, смартфони, планшети чи комп'ютери. Це відволікає викладача і студентів групи та перешкоджає навчальному процесу. Якщо ви використовуєте свій ноутбук чи телефон для аудіо- чи відеозапису, необхідно заздалегідь отримати дозвіл викладача.

Дотримання академічної доброчесності студентів й викладачів регламентується Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, аспірантами та здобувачами вищої освіти; Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності КДАДПМД імені Михайла Бойчука.

**Інформаційні
ресурси**

Рекомендована література

Основна:

1. Гарднер Г. Структура розуму: теорія множинного інтелекту / Г. Гарднер. – М.: ООО «И.Д. Вільяс, 2007. – 512 с.
2. Практическая психология в тестах или как научиться понимать себя и других. – М.: АСТ-ПРЕСС, 2000. – 376 с.
3. Тименко В.П. Практичний інтелект учнівської молоді: діагностика обдарованості: монографія / В.П. Тименко. – К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. – 117 с.
4. Тименко В.П. Методика діагностики практичного інтелекту учнівської молоді: методичний посібник / В.П. Тименко, А.В. Малиношевська, М. Ю. Мельник, О.Г. Грицан – К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. – 156 с.
5. Тименко В.П. Ігродизайн обдарованої дитини: визрівання емоцій і почуттів особистості: Монографія / В.П.Тименко, О.М.Коберник, Т.О.Шевчук. - К.: Вид-во ІОД, 2009. – 250 с.
6. Тименко В.П. Методичні основи діагностики інтелектуальної обдарованості: Монографія / В.П.Тименко, В.У. Кузьменко, О.В. Яковина– К.: Інформаційні системи, 2009. – 110 с.
7. Тименко В.П. Початкова дизайн-освіта: готовність учителя до художньої праці з обдарованими учнями: Монографія / В.П.Тименко, А.М.Король, Г.Л. Ліщинська-Кравець, Л.В.Оршанський, В.М. Сирота– К.:ТОВ «Інформаційні системи», 2010. – 209 с.
8. Тименко В.П., Єніна Л.Л., Савченко Л.М., Миронова Л.В., Ємець В.В. Дизайн-освіта: первинна діагностика обдарованості : метод. посібн. – К.: ТОВ “Інформаційні системи”, 2011.
9. Кузьменко В.У., Тименко В.П., Яковина А.В., Вдовченко З.В. Методики діагностики інтелектуальної обдарованості осіб віком 3–6, 7–10, 11–14, 15–18 років : науково-методичний посібник. – К.: Інформаційні системи, 2009.
10. Тименко В.П. Методичні засади діагностики естетичної обдарованості дітей та молоді: монографія / Н.Аніщенко, Н.Бельська, В.Кузьменко, Е.Помиткін. – <http://biblos.iod.gov.ua/> (Електронна бібліотека Інституту обдарованої дитини НАПН України).
11. Киричук В. О., Прашко О. В. та ін.; за заг. ред. В. О. Киричука. Проектування та психолого-педагогічний супровід розвитку обдарованості : монографія. – К.: Інформаційні системи, 2012.
12. Пашнев Б.К. Психодіагностика обдарованості. – Харків: Вид.група «Основа»: «Тріада+», 2007. – 376 с.
13. Фурман А.В. Психодіагностика інтелекту в системі диференціації навчання: Кн. для вчителя.- К.: Освіта, 1993. -224

с.

Додаткова:

1. Чепурний Г.А, Мнемотехніка: технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти / Г.А. Чепурний. – Тернопіль: Мандрівець, 2013.–152 с.

2. Хулиа Кото. Японские тесты: 60 способов узнать себя и других / Хулиа Кото; перев. с испанского Н. Врублевской. – М.: ЗАО Центрполиграф, 2008.-219 с.

3. Тименко В.П. Підготовка учителя початкових класів до музично-творчого розвитку учнів: Монографія / В.П.Тименко, Н.В.Аніщенко, З.М. Сирота– К.: Інформаційні системи, 2010. – 186 с.

4. Gottfredson, L. S. (2003). Dissecting practical intelligence theory: Its claims and evidence. *Intelligence*, 31(4), 343-397.

5. Neisser, U. (1976). General, academic, and artificial intelligence. In L. B. Resnick (Ed.), *The nature of intelligence*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.

6. Schmidt, F. L., & Hunter, J. E. (1993). Tacit knowledge, practical intelligence, general mental ability, and job knowledge. *Current Directions in Psychological Science*, 2, 8-9.

7. Sternberg, R. J., Forsythe, G. B., Hedlund, J., Horvath, J. A., Wagner, R. K., Williams, W. M., et al. (2000). *Practical intelligence in everyday life*. New York: Cambridge University Press.

8. Wagner, R. K. (2000). Practical intelligence. In R. J. Sternberg (Ed.), *Handbook of intelligence* (pp. 380-395). New York: Cambridge University Press

9. М.П. Кузьмінець, В.М. Мадзігон, В.П. Тименко. *Методологія наукових досліджень і психологія творчого мислення. Навчальний посібник /.* – Київ: видавничо-поліграфічний центр «Леся». – 2019. – 141 с.

Інформаційні ресурси:

1. [Irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...)(Педагогічна діагностика обдарованості у процесі дизайн-діяльності);

2. [Ecopsy.com.ua/index.php/laboratoriia/spivrobotnyku/27-verniko-1](http://ecopsy.com.ua/index.php/laboratoriia/spivrobotnyku/27-verniko-1) (Екологічна психологія в Україні).

3. Наукові бібліотеки України [Електронний ресурс]:

<http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/suak/corp.exe?C21COM=F&I21DBN=SUA&P21DBN=SUA>

К